

Remissyttrande

Havs- och vattenmyndighetens rapport Tydligare regler för små avloppsanläggningar med tillhörande konsekvensanalys. M2016/02191/Nm

WRS AB har beretts möjlighet att lämna synpunkter på ovan rubricerad rapport och tackar för detta.

De svar som här lämnas är i mångt och mycket en upprepning av de övergripande synpunkter som vi i tidigare remisser från framfört HaV. Därutöver har vi valt att även kommentera detaljer i förslaget som vi bedömer som särskilt viktiga för att erhålla ett väl balanserat skydd och en bra resurshushållning vid hantering av små avlopp

Ansvarig för framtagande av denna skrivning är tekn lic, Peter Ridderstolpe. Skrivningen bygger dock på analys och diskussioner som förts i en betydligt bredare grupp både på företaget och med organisationer utanför företaget under många år. Vi ser vårt yttrande som särskilt viktigt då WRS arbetat i mer än 30 år arbetat med frågor som rör uthållig sanitet och avloppshantering. Under åren har vi skaffat mycket kunskap i vilka tekniska möjligheter som står till buds för att uppnå olika funktioner och hur kravställande konkret påverkar möjligheter att uppnå välfungerande skydd och resurshushållning samt vilka kostnader som olika krav kan medföra.

Vi vill framhålla att företagets engagemang i dessa frågor bottenar i en uppriktig ambition att få till en bättre ordning på området små avlopp. Sedan de allmänna råden infördes 2007 har vi som under lång tid arbetet med frågorna sett hur området alltmer kommit att präglas av godtycke och rättslöshet. Vi har också sett att en ensidig och överdriven fokusering på övergödningsproblem samtidigt som de mest primära frågorna om att skapa skydd för människors hälsa och god resurshushållning hamnat på undantag. WRS har inga särintressen utan vill verka för en helhetssyn på vatten och att avloppshanteringens alla funktioner uppnås för den enskildes och för samhällets bästa. Vi menar att det behövs bättre och tydligare myndighetsutövning som präglas av helhetssyn och balans och som i större utsträckning tar hänsyn till de enskilda fastighetsägarnas situation och ekonomi.

Vår förhoppning är denna skrivning kunna bidra till detta.

Sammanfattning

Att olika nationella myndigheter hanterar avloppsfrågor beroende på om de rubriceras som små eller stora är mycket olyckligt. Det har lett till att olika synsätt och olika rättspraxis har kommit att utvecklas för små respektive stora anläggningar trots att lagstiftning och skyddsbehov i grunden är det samma. En konsekvens av uppdelningen har tex blivit att (betydligt) större krav ställs på små verksamhetsutövare än för stora. En bättre harmonisering av krav på stora och små anläggningar är helt nödvändigt. Bindande och tydliga regler anpassade till regionala skillnader i landet behövs som ger förutsättningar för att skapa smittsäkra, miljösäkra och resurshushållande system överallt till rimliga kostnader oavsett om anläggningar är små eller stora.

Det presenterade förslaget upprepar en felaktig uppfattning att utsläpp fosfor från små avlopp är ett huvudproblem när istället sanitära olägenheter kopplade till lukt, ohyra grundvattenförorening och kontaminering av drickvattenbrunnar är de viktigaaste miljöfrågorna kopplade till små avlopp. Förslaget uppmärksammar inte heller de speciella möjligheterna som små avlopp ger att nyttja landskapet och odlingsresurser i omlandet för rening och återvinning av resurser. Nationella myndigheter bör ta större ansvar för att driva kunskapsutveckling och tillvara kunskap samt vägleda aktörer i takt med att kunskap om hur avlopp påverkar miljö och folkhälsa och teknik utvecklas.

WRS föreslår att all avloppshantering regleras inom en och samma lag och att Naturvårdsverket blir ansvarig för denna reglering och vägledningen av den.

Övergripande synpunkter

Till det positiva i förslaget höra att man tagit till sig kunskap om att markretention och att det skydd som marken ger vid utsläpp ska och bör beaktas vid lokalisering och kravställande. Att normalribban för fosforrening över anläggningen sänks från 70% till 40% är positivt. Det innebär förhoppningsvis att risken för att onödiga krav på fosforrening inte längre kommer ställas på anläggningar.

Positivt är också förslaget om utsläppsförbud av toalettavloppsvatten inom särskilt känsliga områden. Detta ger möjlighet att skapa ett efterlängtat skydd för både ytvatten och grundvatten i tex fritidsområden i kustnära områden. Förhoppningsvis kan förslaget också innebära en utveckling av källsorterande avlopp som är den systemlösning som har störst potential att uppfylla miljöbalkens alla hänsynsregler.

Till det negativa hör att förslaget fortfarande präglas av att "avloppsrening är lika med avskiljning av näringsämnen, framför fosfor". I Havs- och vattenmyndighetens tidigare förslag är man mycket tydlig med att det handlar om tre storheter, nämligen *smittskydd*, *miljöskydd* och *hushållning med naturresurser*. WRS menar att regleringen måste återgå till den tydligheten, dels genom att även ha en tydlig reglering av smittskydd och resursfrågor, dels genom att vara tydlig med att utpekandet av geografiska områden bör utgå från samtliga dessa storheter.

Vi saknar fortfarande en tydlig målbild om vad man vill med små avloppen och vad som ska till för att alla funktioner ska kunna uppnås vid omhändertagande av små avlopp. En sådan analys är nödvändig för en reglering som syftar till att erhålla uthålliga avloppssystem. Som bilaga till detta yttrande biläggs en presentation där undertecknad ger sin tolkning av risker, skyddsbehov och möjligheter till resurshushållning kopplade med små avlopp

Nedan ges tre viktiga utgångspunkter som vi vill att departementet beaktar och arbetar in i sitt förslag:

1. Balans och rimlighet (alla MB krav 2:2,3,5 och 7!)

Det borde vara helt självklart att alla funktioner (hygien/smittskydd, recipientskydd och resurshushållning) skall beaktas och prövas i förhållande till kostnader.

Idag ges *ytvatten och övergödning* (fosfor) felaktigt ett mycket stort fokus. I stora delar av Sveriges är övergödning inget eller ett helt underordnat problem! De flesta vattenområden i inlandet har under de senaste decennierna genomgått en oligotrofiering, dvs de uppvisar minskande fosforhalter. I många vattendrag är halterna nu så låga att ytterligare minskning ger negativa effekter för miljö och människors hälsa. Bioackumulation av tungmetaller (tex kvicksilverförgiftat fisk) eller av organiska gifter och ökat biopotens av tex läkemedelsrester är exempel på sådana fenomen kopplade till låga trofinivåer. Dessa fenomen är väl kända men har märkligt nog inte uppmärksammats av vattenmyndigheterna, varken i klassningar av miljökvalitetsnormer eller information till prövningsmyndigheterna i landet.

Där sjöar och vattendragen har mycket låga näringsnivåer kan det ofta vara helt meningslöst, tom kontraproduktivt att ställa särskilda krav på fosforrening. Desto viktigare i dessa områden är det däremot att ställa krav på effektiv biologisk rening för att avskilja smittämnen, läkemedelsrester, hormonliknande ämnen och hushållskemikalier i anläggning. *I större delen av Sverige ger således markbaserad rening ett alldeles utmärkt skydd vilket är väl visat i vetenskapliga studier.* Även gamla anläggningar ger så länge de fungerar hydrauliskt, en god biologisk rening (NV 2012¹). I stora delar av Sverige liksom i områden där markretention är god (se nedan), finns ingen anledning att döma ut gamla anläggningar även om fosforavskiljningen i den omättade zonen förväntas vara lägre än 40%. På samma sätt är det på sådana platser alldeles tillräckligt att bygga kompakta biologiska filterbäddar med bra biologisk rening men låg avskiljning av fosfor.

Liksom smittskydd skapas recipientskydd genom att flera skyddsbarriärer. Ett förslag till hur kravregler för hur recipientskydd baserat på barrärtänk kan formuleras ges i kravspecifikationen nedan.

I förslaget ägnas skyddet av *folkhälsa/ smittskydd* knappt någon uppmärksamhet trots att andanröjande av sanitär olägenhet och smittskydd alltid är och alltid har varit det viktigaste skälet till att skyddsåtgärder för såväl stora som små avlopp vidtas. I förslaget 2013 framarbetades ett bara underlag för hur regler för smittskydd kan formuleras. Här framhålls tex att principen om skyddsbarriärer men också kravnivåer för reduk-

¹ Naturvårdverket, 2012, Läget inom markbaserad rening.

tion av indikatororganismer i anläggning. Det är av högsta vikt att de väl motiverade förslagen som från 2013 inarbetas in i det nu aktuella förslaget. I kravspecifikationen nedan sammanfattas kraven enligt förslaget från 2013.

Slutligen kan konstateras att *resurshushållning/kretslopp* ej beskrivs i förslaget till nytt regelverket, detta trots att detta är en huvudfunktion som måste uppnås enligt miljöbalken och som är högst motiverad för avloppshantering. *Tydliga regler måste till som skapar drivkrafter för att utveckla system som hushållar på såväl vatten, näringsämnen och mullämnena.*

Ett förslag till hur kravregler för resurshushållning och kretslopp kan formuleras ges i kravspecifikationen nedan.

2. Beaktande av markretention mycket viktig för små avlopp

I en nyligen presenterad studie har markretention av fosfor beskrivits och kvantifierats (VA guiden 2017²). Denna rapport som presenterats och granskats av HaV visar att marken mellan utsläppspunkt i mark fram till utströmningsområde ger ett betydande skydd mot övergödning. Även små markområden skapar ett viktigt skydd. I normalfallet kan man räkna med inget fosfor från ett hushåll med avloppsutsläpp till mark, när recipient, om avståndet mellan anläggning och ytvatten är mer hundra meter.

En viktig slutsats av studien är att lokalisering av små anläggningar är minst lika viktig som reningsprestanda i själva anläggningen. De förslag som anges i rapporten hur markretention kan bedömas och tillvaratas är därför viktigt att beakta i nytt regelverk.

En viktig observation som gjordes under studien av markretention var att den naturliga avskiljning av fosfor som sker i mark ej beaktas av de modeller (SMED, HYPE) som beskriver de enskilda avloppens miljöpåverkan. Att modeller inte beaktar markretention har lett till den felaktiga uppfattningen att små avloppen utgör en stor källa till övergödning ("lika stor som de kommunala avloppsverken"). Preliminära uppskattningar där verktyget används inom delavrinningsområden visar att modellerna överdriver belastning från enskilda avlopp med 3-5 gånger. *Det är av största vikt att dagens missvisande belastningsberäkningar korrigeras genom att markretention arbetas in i beräkningsmodellerna.*

3. Krav på små och stora system måste harmoniseras

Uppdelning mellan HaV och NV är både ologiskt och mycket olyckligt. Det har inneburit att olika synsätt utvecklats med skilda praxis beroende på om prövning gäller små eller stora anläggningar. Små de enskilda fastighetsägarna är till skillnad från de stora kommunala bolagen en oorganiserad och svag grupp. Den praxis som kommit att utvecklas har troligen därför inneburit att betydligt hårdare krav ställs på små verksamhetsutövare än de stora. Eftersom enskilda fastighetsägare ej har kompetens eller ekonomisk kapacitet att driva rättsfall är de särskilt viktigt att myndigheter balanserar sina krav och värderar miljönytta mot kostnader.

² Va Guiden 2017, Bedömning av självrening och retention i mark vid prövning av små avlopp- smittskydd och fosfor, Ridderstolpe mfl.

Att harmoniera och likabehandla verksamhetsutövare vid provningsförfarande är inte bara en viktig ur miljösynpunkt utan är också viktig ur rättsäkerhetssynpunkt. Vi anser därför att all avloppshantering oavsett om de är små eller stora anläggningar skall regleras i samma författning och att det nationella ansvaret för reglering och vägledning skall ansvaras av en och samma myndighet. Naturvårdsverket är den naturliga aktören i detta sammanhang. Naturvårdsverket har uppdraget och den kompetens som krävs för en reglering och vägledning utifrån ett helhetsperspektiv där alla miljömål beaktas.

WRS föreslår därför att ansvaret de små avloppen återförs till naturvårdsverket.

Förslag till kravspecifikation för Grundkrav

Kravspecifikationen nedan föreslås gälla som grundkrav för alla små anläggningar i Sverige. Beroende på känslighet och risker kan ribbor ändras. I vattenskyddsområde kan tex högre reduktionskrav på indikatororganismer ställas eller krav på ytterligare skyddsbarriär. Om recipient är känslig mot fosfor och retention dålig höjs ribban på fosforavskiljning över anläggning.

Kravspecifikation "Grundkrav" (tolkning av MB små avlopp 5-200 pe)

<p>Hygien- Hälsoskydd</p> <ul style="list-style-type: none"> Vattentäkter får ej förorenas Störande lukt får ej förekomma Skydd mot smittspridning och spridning av antibiotikaresistens erhålls genom skapande av flera skyddsbarriärer, nämligen: <ol style="list-style-type: none"> (1) utsortering av fekal material vid källan (2) reduktion av smittämnen samt utjämning av halt/flöden i behandlingsanläggning avstängd för allmänheten. Minst 3 log reduktion av E- coli över anläggning*. (3) efterbehandling i avskärmat mark/vattenområde innan exponering. (4) placering av utsläppspunkt så att exponering för människor minimeras. Skötsel och underhåll skall kunna enligt arbetsmiljoregler Restprodukter skall hanteras smittsäkert och utan luktolägenheter. <p>Recipientskydd</p> <ul style="list-style-type: none"> Recipienter skyddas genom skyddsbarriärer, enligt samma principer som för smittskydd, BOD₅: >90 % skall avskiljas över anläggning Fosfor: >25 % avskiljs** över anläggning (dvs sammanräknat utsortering och rening) Kväve: > 50% nitrifikation och 30 % totalreduktion (sammanräknat utsortering och rening) Skyddsåtgärder skall reducera utsläpp av läkemedelsrester, hormonliknade ämnen. <p>Hushållning och Återvinning</p> <p>Om möjligt skall näringsämnen, värme och vatten återvinnas. System skall skapa förutsättningar för att återvinna minst</p> <ul style="list-style-type: none"> 50 % av fosfor, alternativt 25 % av samtliga växtnärsämnen. 	<p>Ekonomi</p> <ul style="list-style-type: none"> Anläggningar ska vara kostnadseffektiva. Kostnader för investering och drift ska vara rimliga i förhållande till miljönyttan. Investering bör inte överstiga 120 000 kr/fastighet och driftskostnaden bör inte överstiga 6 000 kr/fastighet. Systemet ska inte förbruka onödigt mycket resurser i form av material, el, kemikalier samt drivmedel. Teknik som begränsar användningen av vatten, t.ex. vattensnåla armaturer, används. <p>Brukaraspekter</p> <ul style="list-style-type: none"> Systemet ska vara användarvänligt för alla användare. Anläggningar ska inte begränsa fastighetens nyttjande. <p>Teknik</p> <ul style="list-style-type: none"> Teknik skall vara (be)prövad och tillgänglig Systemet skall vara robust och fungera året runt och i varierande belastningssituationer. Driftavbrott får inte utgöra risk för människors hälsa eller skada miljön. Systemet skall kunna kompletteras tex för ökad belastning bättre rening eller resursåtervinning. <p>Organisation och tillsyn</p> <ul style="list-style-type: none"> En tydlig ansvarsfördelning för drift och tillsyn/kontroll av anläggningar ska finnas. Skötsel och drift ska om möjligt garanteras genom avtal. Skötselinstruktion ska finnas. Långsiktig drift ska säkerställas genom myndighetstillsyn. Riskbaserad tillsyn ska tillämpas. Organisationen ska vara juridiskt, socialt och praktiskt genomförbar. Det ska gå att skydda vattentäkt långsiktigt.
--	--

* Känsliga områden kan högre krav ställas

** Denna nivå gäller där ytvatten ej är känslig för övergödning och/eller då markretention för P är hög. Långtgående krav på P avskiljning över anläggning (> 70%) skall förenas med kretsloppskrav.

Kommentarer till enskilda bestämmelser

12 §

Paragrafen är en grundbult i den nya lagtexten. WRS föreslår ett nytt stycke läggs till bestämmelsen för att tydliggöra att de materiella kraven i denna förordning är kompletteringar och preciseringar av 2 kap. samt 9 kap. 7 § MB. Vi föreslår också att paragrafens utformas så att det är tydligt vilka underparagrafer eller andra paragrafer (§16) som avser skydd av människors hälsa, miljön samt resurshushållning.

Det bör också finnas en paragraf som tydliggör att avvägningsregeln skall användas.

12 a §

Detta är en bra paragraf som tydliggör att det finns särskilt känsliga områden där man ej skall tillåta utsläpp av toalettavloppsvatten. WRS anser att det är av stor vikt att den nationella myndigheten ger tydlig vägledning hur dessa områden skall definieras och avgränsas. I detta sammanhang är det viktigt att förstå förbud mot utsläpp av toalettavfall framförallt handlar om skydd av grundvatten och dricksvattentäkter än skydd av recipienter. Urin utgör i en obetydlig risk varför detta inte ska ingå i generellt förbud.

WRS menar att landet bör delas upp i vart fall i tre olika känslighetsområden och att dessa känslighetsområden också geografiskt avgränsas av den nationella myndigheten tillsammans med expertmyndigheterna inom folkhälsomyndighet, SGU och Länsstyrelserna. Undantag från den nationellt och regionala klassningarna skall vara möjlig om man i det enskilda fallet visar skäl för detta föreligger.

Som *mycket känsliga områden* (mycket hög skyddsnivå= utsläppsförbud mot toalettavlopp) bör tex klassas skärgårdsområden med klippkust, fjällkedjan och klarvattensjöar högt i avrinningsområden samt områden som omfattas av inre skyddsområde för grundvatten.

I större delen av Sverige räcker med att ett *grundläggande skydd* tillskapas, dvs ett skydd som motsvaras av en väl fungerande markbaserad anläggning, se förslag till kravspecifikation.

Beroende på om recipienter är känsliga eller ej för utsläpp (av fosfor) och om markretention kan tillgodoräknas, ställs kraven på fosforrening över anläggning olika högt. Här är det viktigt att den nationella myndigheten vägleder. Kraven på fosforavskiljning över anläggning bör tillåtas variera från 25% (motsvarar väl fungerade men gamla markbäddar och infiltrationer) till 40% (motsvarar markbaserad rening enligt svensk standard) och upp till 80% (motsvarande markbaserad rening plus urinsortering eller väl fungerande minireningsverk eller fosforfälla).

Som beskrivits ovan behövs inga särskilda fosforreningskrav när vatten är oligotrofierade" och ökad risk för bioackumulering av metaller och organiska gifter föreligger. Större delen av Sveriges inlandsvatten bör klassas som sådana och där räcker grundkrav (25% fosforavskiljning) enligt kravspecifikation ovan.

Ett alternativ till ovan är att 16 e § ändras så att det tydligt ska framgå att det är 40% reduktion (ev lägre) som ska vara det normala, men att det i enskilda fall och om det

föreligger skäl för det så kan reduktionskravet både sänkas och ökas. De tre geografiska känslighetsnivåerna som föreslås här bör då motsvara en sådan bedömning.

Som redan framhållits är det viktigt att det av bestämmelsen framgår vilka som ska vara de viktigaste kriterierna för att ett område ska klassas in i de olika klasserna. Såsom förslaget är skrivet finns en uppenbar risk för att det endast kommer vara utsläpp av näringsämnen, främst fosfor, som kommer att fokuseras vid denna bedömning. Vi menar att man i bestämmelsen, i vart fall, ska skriva in att behovet av smittrening, reducering av näringsämnen samt behovet av hushållning med naturresurser ska läggas till grund för en sådan bedömning. Därtill kan det finnas anledning att ta med risk för spridning av läkemedelsrester samt kemikalier (jämför föreslagen kravspecifikation för grundkrav) .

För att undvika att tolkningen av den nya bestämmelsen färgas av tidigare formuleringar, är det bättre att resonera kring den som en helt ny bestämmelse än som en modifierad 12 § FMH. Detta ökar förutsättningarna för en ny självständig rättspraxis.

Det är bra att begreppet tätbebyggelse och vattenområden utmönstras.

Det är bra att det tydliggörs att BDT-vatten inte omfattas av förbudet.

13 §

Förslaget skall rimligen omfatta både anläggandet och driften. Något annat kommer upplevas mycket ologiskt för verksamhetsutövaren.

De fyra krav som anges för tillstånd tillstyrks

15 §

Bra att man tydliggör vad anmälan ansökan skall innehålla. De sex kraven är alla relevanta och rimliga. Relationsritning med fotodokumentation skall dock också krävas.

16 §

Det verkar som man fortfarande blandar ihop begreppen pe och personer. Det är inte korrekt att anläggning om 50 pe (cirka 70 personer) skall dimensioneras efter 5 personer i varje hushåll. Följande ändring föreslås för dimensionering:

1- 3 hushåll: 5 personer

4-6 hushåll: 4 personer

7-9 hushåll: 3 personer

>10 hushåll: 2,5 personer

För samtliga fall skall dimensionering vara möjlig att göra efter bedömning i det enskilda fallet.

16a §

Regleringen gällande smittskydd måste lyftas fram och bli tydligare. Förslaget är mycket oklart och kommer leda till tolkningssvårigheter. I Havs- och vattenmyndighetens tidigare förslag fanns ett, på vetenskap baserat förslag (12 §), som WRS föreslår (i bearbetad form) förs in i detta författningsförslag:

X § Utöver kraven i 4 och 5 §§ gäller följande grundläggande hälsoskyddskrav

A. Den förväntade samlade reduktionen av Escherichia coli och Intestina-la Enterokockerska vara minst tre 10- logaritmer, vilket motsvarar 99,9%.

B. Hanteringen av avloppsfraktioner ska kunna skötas på ett hygieniskt acceptabelt sätt.

se vidare föreslagen kravspecifikation

Bestämmelsens utformning grundas bland annat på kunskapen om att om minst tre 10-logaritmer av vissa "signalorganismer" tas bort så har man en garanti för att också många andra farliga patogener tas bort.

Att det inte finns konsensus om hur en sådan bestämmelse ska utformas kan inte vara en acceptabel orsak att istället skriva en bestämmelse som i princip inte säger mer än de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. MB.

16a §– 16e §

Det krävs ett förtydligande i författningstexten som klargör att med en anläggning ska avses de samlade åtgärderna som vidtas för att behandla hushållspillvatten från ett hus.

Även om det finns en separat BDT-anläggning och en separat WC-anläggning så är det de samlade (totala) utsläppen som ska klara 50 % kväve (i förekommande fall), 40 fosfor etc. Idag finns en tydlig tendens till att ställa extra hårda krav på en kompletterande BDT-anläggning, trots att mycket stora kvotdelar av de skadliga ämnena/smittämnen går till en sluten tank.

I Havs och vattenmyndighetens första förslag formulerades detta i 6 §, de två sista meningarna: "De reduktionskrav som anges nedan, med undantag för kraven i 16 §, ska beräknas på de samlade avloppsfraktioner som leds till en eller flera avloppsanläggningar. För BDT-avloppsvatten blir miljöskyddskraven tillämpliga endast på den grundläggande nivån."

WRS menar att detta är ett led i strävan efter att förtydliga regelverket och öka rätts-säkerheten, i ett juridiskt sammanhang där det på tillstånds-/tillsynsnivån nästan helt saknas jurister.

16 e §

Det är mycket positivt att förslaget tagit till sig kunskapen om att marken har en naturlig retentionsförmåga, och att man därför inte måste ställa lika höga krav som tidigare på hur mycket anläggningen i sig ska rena.

Som beskrivits ovan så behövs inga särskilda fosfor krav alls stora delar av Sverig. Det gäller i områden där vattendragen är oligotrofirade och lägre näringsnivåer riskerar öka risk för förgiftning av biota på grund av bioackumulation eller i platser där retentionspotentialen mellan anläggning och känslig recipient är stor. (I normalfallet räcker som, nämnts ovan 100 meter retentionssträcka för att uppnå nollutsläpp av fosfor till ytvatten). För prövning av nya anläggningar räcker således ofta att man vid bygglövs iakttagelse strandskyddsbestämmelser.

Som nämnts ovan är det viktigt att nationella myndigheter med expertmyndigheternas hjälp tar fram tydliga kriterier för vilka kravnivåer som bör inom olika geografiska områden. Vi tror att det bör vara mer än två nivåer, vilket också stämmer överens med Hav- och vattenmyndighetens tidigare förslag.

18 §

Förslaget tillstyrks, men jag föreslår att ett nytt 2 st. läggs till: "*Besiktningen i 1 stycket ska avse kontroll av att anläggningen har utförts enligt tillståndet, men utgör ingen konsumenträttslig garanti i förhållandet mellan köpare och säljare/utförare.*"

Vi menar att detta är ett led i strävan efter att förtydliga regelverket och öka rättssäkerheten, i ett juridiskt sammanhang där det på tillstånds-/tillsynsnivån nästan helt saknas jurister.

18 a §

Förslaget tillstyrks, men med tillägget att fotografier som visar utförandet ska bifogas.

19 a §

Förslaget tillstyrks.

Uppsala den 1 maj 2017

Tekn lic. Peter Ridderstolpe, WRS AB

